

Nordland Akademi for Kunst og Vitenskap

Postboks 148, 8459 Melbu - Tel. 76 15 91 11. epost@nordland-akademi.no

Invitasjon

Kurs i konfliktløsning, fredskultur og flerkulturell forståelse

Melbu 5.- 8. juli 2010

Nordland Akademi for Kunst og Vitenskap (NAKV) og Regionalt Kompetanse Kontor for Vesterålen (RKK) inviterer med dette til:

- 1) Flerfaglig sommerkurs i konfliktløsning
- 2) Markering av avslutningen av **FNs internasjonale tiår for fredskultur og ikkevold for verdens barn** (2001-2010) i skoler og institusjoner i Vesterålen vår og høstsemestret 2010.

Hensikten med initiativet er å oppfordre til refleksjon rundt begrepet fredskultur og hjelpe til med å bygge kapasitet i konflikthåndtering og fredsbygging.

Målgruppe er lærere på barneskoler, ungdomsskoler, videregående skoler, kulturskoler og barnehager i Vesterålen, folk som arbeider i voksenopplæring og flyktninge- og asylmottak, ulike kategorier sosialarbeidere, barnevernskonsulenter og andre som ønsker å styrke sin kompetanse i konflikthåndtering og fredsbygging.

Kurset er faglig og kunnskapsmessig nært knyttet opp mot Melbukonferansen, 5.-7 juli. med tittel: **“Fredskultur, en nødvendig utopi?”** Konferansens tre undertema er:

- Hva skjer om det var fred i verden?
 - Norge, en fredsnasjon?
 - Konflikthåndtering og dialog i nærmiljø og nære forbindelser.
- Det fire-dagers kurset vil ha pedagogiske/metodisk fordypningen en halv dag i forkant og i etter kant av Melbukonferansen, samt en time hver dag etter foredragene. (Se vedlagte utkast til program).

Det blir ulike relevante stands.

Dr. Betty Reardon vil være sentral på kurset

Dersom skoler og institusjoner i Vesterålen ønsker å delta i en markering av avslutningen av FNs Fredskulturtiår som forberedelse for sommerens kurs eller som selvstendige aktiviteter kan for eksempel:

- Barnehagene, barneskolen og kulturskolene arbeide med fred og fredskultur som tema gjennom tegning og maling.
- Ungdomsskolen og den videregående skolen arbeide med **fremtidsscenarioer**: *En verden om 20 år grunnet på fredskulturens idealer. Hva må til for å skape et slikt fremtidssamfunn?* Elevene kan uttrykke seg i ulike medier.

Elevarbeidene kan stilles ut i hver skolekrets i løpet av vårsemesteret. Noen elevarbeider velges ut til utstilling på Melbu under Sommer-Melbu. Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling ved Stokmarknes Sykehus, og muligens andre institusjoner, ønsker å vise utstillingen etterpå.

Nordland Akademi bidrar med foredrag og lignende etter ønske. Det vil bli utarbeidet **fredsquizer** for ulike nivå.

Et flerfaglig **ressurshefte** er utarbeidet i utkastets form. Ressurshefte gir innsikt i konfliktløsning og fredsbygging både gjennom begrepsavklaring og faglig fordypning og gjennom forslag til metodikk og praktiske oppgaver. Ressursheftet har som mål å hjelpe deltakerne til en kompetansebygging som både kan være nyttig for den enkelte som privatperson og som yrkes-/fagperson. Ressursheftet i utkastets form vil bli tilgjengelig for bruk i skolene fra vårsemesteret 2010 og vil bli brukt under selve kurset. Ressursheftet vil bli ferdig utprøvd i regionen i løpet av høstsemesteret 2010 og ferdigstilt for bruk av ulike organisasjoner, skoler, institusjoner og enkeltpersoner fra årskiftet 2010/2011. Utkastet til ressurshefte er tilgjengelig for de skoler og institusjoner som ønsker å være med på dette initiativet.

Kurset koster kr. 1000,- pr. deltaker.

Påmelding til Nordland Akademi for Kunst og Vitenskap: epost@nordland-akademi.no

For grunnskolelærere i Vesterålen og Lødingen kan påmelding skje til RKK som kan støtte deltakelse av to lærere fra hver av kommunene (deltakeravgift, reise- og oppholdsutgifter).

Påmelding skjer til rkkv@oksnes.kommune.no innen 10. juni. Dersom det er stor interesse skjer utvelgelsen til RKK sine plasser ved loddtrekning.

En rekke organisasjoner og institusjoner rundt om i verden jobber med ulike fredskultur aktiviteter i år. Vi håper på bred deltakelse også i Vesterålen og ser frem til å høre fra dere.

Vennlig hilsen

Hilde Hansen
Leder, RKK

Ingeborg Breines
Daglig leder, Nordland Akademi

Vedlegg:

- Foreløpig program
- Om fredskultur

Vedlegg 1

Program

Mandag 5. juli, kl 10.00 - 12.00

Kursåpning ved Ingeborg Breines og Hilde Hansen

Konfliktløsning og fredsbygging. Dialog og øvelser ved Borgny Knudsen, LENT

HVA SKJER OM DET VAR FRED I VERDEN?

kl 13.00 **Ingrid Eide**, sosiolog, tidligere medlem av UNESCO's styre, bystyremedlem Oslo: «Fredskulturvisjonens opprinnelse og hvordan den kan inspirere kommende generasjoner»

kl 14.00 **Dr. Betty Reardon**, leder International Institute for Peace Education: «Gender and Human Security as a Framework to Educate for Culture of Peace»

kl 15.30 **Colin Archer**, daglig leder International Peace Bureau, Genève: «The world's military and social expenditure. The need to disarm to develop»

kl 16.15 **Dr. Tony Kempster** (UK): «Major environmental challenges and the risk of war»

kl 17.00 **Dr. Evelin Lindner**: «(Ære)krenkelse (humiliation) – utgangspunkt for konflikt»

kl 18.00 – 19.00 **Pedagogisk bearbeidelse/konfliktløsningsøvelser**

Tirsdag 6. juli

NORGE, EN FREDSNASJON?

kl 10.00 **Kristian Berg Harpviken**, direktør PRIO: «Norge som fredsnasjon»

kl 11.00 **Tone Bleie**, leder Fredssentret UiT: «Fredsnasjonens kollektive hukommelse og glemsel»

kl 12.00 **Ole Mjøs**, tidligere rektor UiT og tidligere leder Nobel-komiteén: «Hva har vi lært og hva kan vi lære av erfaringene fra den norske Nobelprisutdelingen?»

kl 14.00 - 17.00

Panel. Folk for Fred. Hva er fredsbevegelsens største utfordringer idag?

- **Tomas Magnusson**, journalist og president International Peace Bureau
- **Hedda Langemyr**, daglig leder Norges Fredsråd
- **Alexander Harang**, fredsforsker og fredsaktivist: «Er det typisk norsk å selge våpen?»
- **Fredrik Heffermehl**, jurist og forfatter: «Arfred Nobel: Fremsynt om fred!»
- **Margrethe Tingstad**, styreleder Norges Fredssenter og styremedlem i Norsk Kvinneliga for Fred og Frihet: «Trenger Norge et eget freds(kultur)departement?»

kl 17.00 – 18.00 **Pedagogisk bearbeidelse/konfliktløsningsøvelser**

Ingrid Eide

Colin Archer

Tony Kempster

Evelin Lindner

Tone Bleie

Kristian B. Harpviken

Ole Mjøs

Alexander Harang

Onsdag 7. juli

KONFLIKTLØSNING OG DIALOG I NÆRMILJØ OG I NÆRE FORBINDELSER

kl 10.00 **Gry Falch Olsen**, lærer, Lofoten: «Når VI skal integres»

kl 10.45 **Panel** om innvandring til regionen med bl.a. Safia Y. Abdi, Somalia, Augustine Aloyseous, Sri Lanka og Dulo Dizdarevic, leder for IMDI Nord

kl 14.00 **Frode Thuen**, professor i psykologi UiB: «Konfliktløsning i nære relasjoner»

kl 16.30 - 18.30

Jon Schau, forfatter og formidler: «Dialog for fredskultur»

Torsdag 8. juli

kl 10.00 - 12.00

Annette Giertsen, seniorrådgiver Redd Barna: «Verktøy for fredsbygging»

Inger Lise Skare og Stephanie Flodberg, UNESCOs skolenettverk - ASPnet-Norge, Utdanningsdirektoratet: «Presentasjon av ASPnet - eksempler på undervisningopplegg»

Pedagogisk bearbeidelse/konfliktløsningsøvelser.

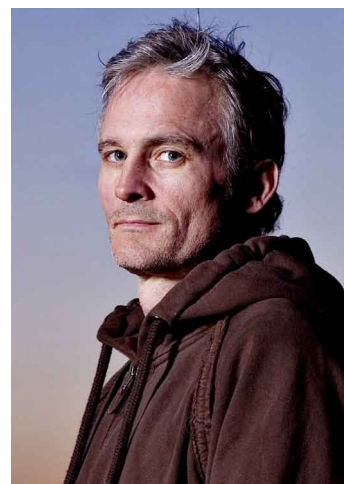
Kursavslutning

Gry Falch-Olsen

Frode Thuen

Jon Schau

Vedlegg 2

Fredskultur – bakgrunn

Fredskulturbegrepet, visjonen, programmet og bevegelsen vokste frem med støtte og koordinering fra UNESCO fra slutten av 1980-årene og nådde sine høydepunkt internasjonalt med FNs Handlingsplan for Fredskultur (1999), det Internasjonale Fredskulturåret, 2000, UNESCOs Manifest 2000, underskrevet av 75 millioner mennesker, og FNs Tiår for Fredskultur og Ikkevold for Verdens Barn (2001 – 2010). Et intensivt arbeid "for en bedre verden" foregikk blant ungdoms- og kvinneorganisasjoner, studenter og lærere, fredsforskere og fredsaktivister, menneskerettighetsekspertene, kunstnere, kulturarbeidere, journalister og politikere på ulike nivå. En rekke møter og konferanser ble avholdt, bøker, filmer og kursmateriell laget og en serie med praktiske konfliktløsningsdialoger iverksatt og nettverk etablert. Fredskulturvisjonen og bevegelsen ble imidlertid hemmet av ulike årsaker, spesielt ved at det internasjonale fokus så sterkt ble satt på kampen mot terrorisme etter 11. september 2001. Norge har vært forbausende passiv i relasjon til fredskulturtanken.

Fredskultur som ide og visjon

Fredskulturvisjonen innebærer et fokus på hva slags betingelser og forhold som er nødvendig å etablere for at man kan ha samfunn, regioner og land hvor folk makter å leve sammen i fred. Det innebærer at man må definere hva slags samfunn dette er og se på hva som trengs av endring for å gå fra dagens situasjon til et slikt ønsket samfunn. Det innebærer en bred humanistisk og kunnskapsbasert tilnærming, med vekt på realisering av menneskerettighetene – og kanskje vurdering av en ny rett: retten til fred. Det innebærer videre et forebyggende fokus og opplæring til ikke-voldelig løsning av konflikter. Menneskers behov må møtes på en adekvat og tidsmessig måte for å unngå voldelige/væpnede konflikter. Ved å la være å arbeide for internasjonal rett, rettferdighet, forståelse, respekt, solidaritet og toleranse risikerer man et økende antall konflikter og at penger og ressurser isteden for til fredsbygging må gå til ulike former for nødhjelpsarbeid og humanitære aksjoner.

Fredskulturtiår (2001 – 2010)

2010 er avslutningen av Fredskulturtiåret og ulike land, organisasjoner og institusjoner vil sannsynligvis i løpet av 2010 søke å markere viktigheten av fredskultur- og ikkevoldstenkingen på ulike vis. UNESCO koordinerer det offisielle arbeidet (www.unesco.org), mens en egen sammenslutning (International Coalition for the Decade for the promotion of a culture of peace and non-violence for the children of the world) blant annet arbeider med å fremme en Internasjonal Erklæring om barns rett til voldsfri undervisning og til freds- og ikkevoldsundervisning. (www.nvpdecade.org). NAKV har presentert sitt opplegg for dette nettverket med mange tusen brukere (nettleider David Adams).

Aktuelle problemstillinger

Hva er fredskultur for deg?

Hvordan ønsker du at verden skal se ut om 20 år?

Hvorfor synes verden å være mer villig til å betale for krig, enn å betale for fred?

Norge, en fredsnasjon?

FNs rolle i verden.

Hvem er det som tjener på å hemme fremveksten av en fredskultur og istedet fremmer en makt-, aggresjons- og voldskultur?

Hvorfor opprettholdes den gamle myten om at for å skape fred må vi forberede for krig?

Hvordan kan vi tillate at verden bruker 1.400 000 000 000\$ på militærmakt pr år, mens kun 10 % av dette beløp trenges for å nå FNs Tusenårsmål?

Må vi velge mellom krigsferd eller velferd?

Hvordan få frem sammenhengen mellom fred, likestilling, utvikling og miljø?

Hvordan skape større bredde og engasjement rundt ikke-voldelige konfliktløsninger og fredsbygging?

Hvordan motvirke følelsen mange har av at det ikke nytter å prøve å gjøre noe, at beslutninger tas et annet sted, at andre vet bedre, at det er for komplisert,...?

Må man for å jobbe med fred også "ta hele pakka", dvs bli vegetarianer, sosialist, revolusjonær, kristen, bruke fotformsko...?

Hvordan endre den tradisjonelle mannsrolle basert på hegemonisk maskulinitet og makt som føles som en tvangstrøye for mange menn og som også mange kvinner lider under?

Hva kommer det av at det er mange flere kvinner enn menn som jobber med fredsspørsmål?

Hva gjør fredsorganisasjonene?

Hva gjør fredsforskningen?